

Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet: Uppföljning av vitboken 'Nya insatser för Europas ungdom' – Förslag till gemensamma mål för delaktighet och information för ungdomar efter rådets resolution av den 27 juni 2002 om ramar för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet"

(2004/C 109/05)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

meddelande från kommissionen till rådet: Uppföljning av vitboken "Nya insatser för Europas ungdom" – Förslag till gemensamma mål för delaktighet och information för ungdomar efter rådets resolution av den 27 juni 2002 om ramar för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet, KOM(2003) 184 slutlig,

Europeiska kommissionens beslut av den 14 april 2003 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i denna fråga,

presidiets beslut av den 1 juli 2003 att ge utskottet för kultur och utbildning i uppdrag att utarbeta ett yttrande om detta ämne,

kommissionens vitbok "Nya insatser för Europas ungdom" (KOM(2001) 681 slutlig) och ReK:s yttrande om denna fråga (CdR 389/2001 fin (1)),

kommissionens arbetsdokument "Granskningsrapport med medlemsstaternas svar på kommissionens frågeformulär om delaktighet och information för ungdomar", artikel 149 i EG-fördraget,

rådets resolution av den 27 juni 2002 om nya ramar för samarbetet på ungdomsområdet, (KOM(2001) 681 slutlig),

rådets resolution av den 27 juni 2002 om livslångt lärande (2),

rådets resolution av den 28 juni 2001 om främjande av ungdomars initiativförmåga, företagsamhet och kreativitet: från utanförskap till makt,

rådets resolution av den 30 maj 2002 om europeiskt samarbete på ungdomsområdet,

det utkast till yttrande (CdR 309/2003 rév. 1) som antogs av utskottet för kultur och utbildning den 5 december 2003 (föredragande: Jens Kramer Mikkelsen (DK-PSE), överborgmästare i Köpenhamns kommun,

och av följande skäl:

- 1) Det är viktigt för Europas framtid att man på alla nivåer bekämpar den tilltagande avpolitiseringsen särskilt bland ungdomar, trots deras ökande utbildningsnivå. Forskning visar att ungdomars demokratiska handlande är starkt förknippat med deras omedelbart intressebetonade aktiviteter.
- 2) Lokala och regionala myndigheter spelar en avgörande roll i europeisk ungdomspolitik eftersom det är dessa myndigheter som har kontakt med ungdomarna och det är på denna nivå som ungdomarna i skolan och på fritiden gör sina första demokratiska erfarenheter som medaktörer i ett demokratiskt samhälle.
- 3) Ungdomspolitiken i Europa måste vara en sammanhängande politik för och med ungdomarna som omfattar de berörda förvaltningarna och politiska fackområdena, och därmed möjliggöra ett bättre utnyttjande av de resurser som finns på området.

(1) EGT C 287, 22.11.2002, s. 6.

(2) EUT C 163, 9.7.2003.

- 4) Rådets resolution av den 24 november 2003 om samarbetet på ungdomsområdet i framtiden (CONS 1475/03).
- 5) Artikel III-182 i konventets utkast till författning för Europeiska unionen.
- 6) Ungdomspolitikerna i Europa måste vara synliga på alla administrativa och politiska nivåer i alla länder och förmedlas via de kanaler och det språk som ungdomar använder.

Med beaktande av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande vid sin 53:e plenarsession den 11–12 februari 2004 (sammanträdet den 11 februari):

1. Regionkommitténs kommentarer och rekommendationer

1.1 Regionkommittén välkomnar kommissionens tillvägagångssätt i samband med det frågeformulär som skickats till medlemsstaterna och kandidatländerna samt uppskattar samrådet med Europeiska ungdomsforumet och dess policydokument⁽³⁾. Tillvägagångssättet utgör en positiv uppföljning av metoden i vitboken "Nya insatser för Europas ungdom", där många av ländernas ungdomar, experter och politiker på alla nivåer framförde sina synpunkter.

1.2 Regionkommittén har tidigare uttryckt sin tillfredsställelse över tillämpningen av den öppna samordningsmetoden och subsidiaritetsprincipen i den europeiska ungdomspolitikerna, under förutsättning att denna metod fullt ut engagerar lokala och regionala myndigheter. Regionkommittén vill därför i framtiden bli rådfrågad och inte bara informerad när det tas initiativ inom ungdomspolitikerna.

1.3 Regionkommittén delar kommissionens uppfattning att en sammanhängande europeisk ungdomspolitik som tar hänsyn till situationen i de enskilda länderna och de utmaningar och problem som dagens ungdomar står inför kan bidra till att förverkliga de strategiska mål som fastställdes vid Europeiska rådets möten i Lissabon och Barcelona, dvs. att göra EU till "världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi".

1.4 ReK håller med kommissionen om att icke-formell och informell utbildning vid sidan av den formella utbildningen samt insatser för ökad rörlighet är avgörande faktorer i ungdomars personliga utveckling och aktiva medverkan i samhället och att dessa utbildningsformer bör ha hög prioritet inom ungdomspolitikerna på europeisk, nationell, regional och lokal nivå. På europeisk nivå skall dessa målsättningar integreras särskilt i de nya programmen Ungdom och Grundtvig för perioden 2006–2012.

Gemensamma mål för att öka ungdomars delaktighet

1.5 Regionkommittén stöder kommissionens allmänna mål att "vidta och stödja åtgärder som främjar ungdomars aktiva medborgarskap och öka deras medverkan i det demokratiska

⁽³⁾ Implementing Common Objectives to enhance the participation of young people and improve information for young people (25–26 april 2003).

livet", men anser att man måste betona vikten av att ungdomar också medverkar vid utformningen av det konkreta målet för ungdomspolitikerna, och att det skall gälla alla ungdomar.

1.6 ReK instämmer i kommissionens konstaterande att det pågår en tilltagande avpolitisering bland särskilt ungdomar och begär att man vid förverkligandet av de gemensamma målen för ungdomars medverkan i det demokratiska livet skall genomföra en omfattande forskningsinsats om orsakerna till denna tendens. Kommittén anser att det krävs åtgärder för att klargöra dessa orsaker och vända denna tendens.

Öka ungdomars medverkan i lokalsamhället

1.7 ReK instämmer med kommissionen och Europarådets European Charter on the Participation of Young People in Local and Regional Life att lokalsamhället har en avgörande roll. Kommittén uppmanar därför medlemsstaternas regeringar att tillsammans med lokala aktörer skapa rättsliga och finansiella förutsättningar för strävan på lokal nivå att engagera alla ungdomar i det politiska livet.

1.8 Det är av denna anledning som ReK uppmanar och stöder inrättandet av ungdomsråd på lokal nivå.

1.9 Regionkommittén stöder de åtgärder för att engagera ungdomar som föreslagits, men anser att det bör läggas större tyngdpunkt på att män och kvinnor skall delta på lika villkor från tidig ålder. Man bör även engagera grupper av ungdomar som på grund av etniskt eller socialt ursprung, fysiskt eller mentalt funktionshinder eller av andra orsaker har särskilda svårigheter att göra sig hörda i det politiska livet. Kommittén anser att ett försvar för lika tillträde till de demokratiska processerna utgör en orubblig princip.

1.10 Regionkommittén anser att ett bättre samspel mellan å ena sidan privata icke-statliga organisationer, ungdoms- och idrottsföreningar, föreningar i allmänhet och föräldrar och å andra sidan offentliga myndigheter och politiker är en väsentlig förutsättning för att projektet Delaktighet skall lyckas. Samma princip gäller för samarbetet mellan lokal, regional, nationell och europeisk nivå.

1.11 ReK välkomnar att ungdomar involverats i kommissionens pilotprojekt (GD EAC 43/03) för att främja ungdomars delaktighet och gläder sig över det stora intresset. Kommittén vill dock att kommissionen avsätter mer resurser till nästa omgång projektförslag eftersom endast mycket få av den senaste omgångens projekt kunde finansieras.

Öka ungdomars medverkan i den representativa demokratis strukturer

1.12 Regionkommittén instämmer i att det krävs en attityd- och mentalitetsförändring bland ungdomar, men också från politikernas sida. Bland ungdomar kan detta uppnås om de upplever att de har ett konkret politiskt inflytande. Man måste därför särskilt främja dialog med ungdomarna, som därigenom uppnår eller kan uppnå större möjligheter att vara delaktiga i politiska beslut, genom att man främjar deras medverkan i planering och genomförande av tjänster som berör ungdomar och prövar olika former för aktiv ungdomsmedverkan i samhällslivet. Initiativ i denna riktning bör vara konkreta och bland annat innehålla förslag om uppsökande verksamhet i avsikt att engagera ungdomar som inte är organiserade i t.ex. föreningar.

1.13 ReK betonar betydelsen av att europeiska ungdomsorganisationer och andra organisationer som bedriver aktiv ungdomsverksamhet får ekonomiska möjligheter att närmare samarbeta i nätverk för att utbyta god praxis på detta område. Kommittén välkomnar därför "Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om upprättande av ett handlingsprogram för gemenskapen för att främja organ som är verksamma på europeisk nivå inom ungdomsområdet" (*).

1.14 ReK instämmer i att till exempel socioekonomiska, utbildningsmässiga, etnisk-kulturella och köns-, utvecklings- eller funktionsmässiga faktorer hindrar många ungdomar från att delta i de demokratiska processerna. Det är därför avgörande att man förutom allmänna aktiviteter särskilt på lokal nivå avsätter medel till forskning om de djupliggande orsakerna till det låga deltagandet bland dessa ungdomar, samtidigt som man tar initiativ som kan förebygga och avhjälpa de negativa faktorer som framkommit genom forskningen.

1.15 Därför ger ReK sitt fulla stöd till att det i artikel III-182 i konventionens utkast till fördrag om upprättande av en konstitution för Europa föreslås att bestämmelserna om ungdomspolitik i gällande fördrag kompletteras med målet att unionens insatser skall uppmuntra ungdomar att delta i det demokratiska livet i Europa.

Lära sig att medverka

1.16 Regionkommittén anser att både formell och informell utbildning (t.ex. skolor för en andra chans och liknande initiativ som uppmuntrar en holistisk människosyn) utgör en hörnsten i utvecklingen av ungdomarnas förmåga att medverka i de demo-

kratiska processerna. Det är därför de nationella, regionala och lokala myndigheterna som har ansvaret att utforma en utbildningspolitik som konkret syftar till ett uttalat demokratiskt lärande.

1.17 Regionkommittén håller med om att det är viktigt att ungdomarna får förståelse för, och möjlighet att pröva, den representativa demokratin, och vi efterlyser konkreta åtgärder och initiativ i form av exempelvis "ungdomspolitikerdagar" och instrument för demokratiskt deltagande på de platser där ungdomar befinner sig (skolor, ungdomscentrum etc.) och/eller i samhällslivet.

1.18 Kommittén betraktar det sociala arvet som en faktor som har avgörande betydelse, även med avseende på förmågan och viljan att delta i demokratiska processer. I samspelet mellan icke-formell, informell och formell utbildning bör man därför se till att föräldrar och familjer engageras konkret och i största möjliga utsträckning.

1.19 Regionkommittén anser också att det behövs forskning om orsakerna till att ungdomsgrupper marginaliseras, bland annat om det sociala arvet och globaliseringens följder, och vi efterlyser initiativ, bland annat benchmarking på europeisk nivå.

1.20 Regionkommittén delar uppfattningen att ungdomsinformation i princip har minst två målgrupper: ungdomarna själva och de vuxna som har kontakt med ungdomarna. Därför är det viktigt att vara medveten om målgruppen när ungdomsinformation skall spridas, så att man kan anpassa kommunikationen, formen, mediet och innehållet, och tillhandahålla informations- och rådgivningstjänster med speciell inriktning på ungdomar.

1.21 Det är medlemsstaterna samt de lokala och regionala myndigheterna som har ansvaret för att sprida ungdomsinformation, men det skall understrykas att det framför allt är den lokala och regionala nivån som svarar för genomförandet, och därför måste engageras så mycket som möjligt i strategiplaneringen.

Förbättra ungdomars tillgång till informationstjänster

1.22 Kommittén har tagit del av kommissionens slutsatser av analysen av medlemsstaternas informationstjänster riktade till ungdomar, bland annat att många av tjänsterna brister med avseende på form och nivå, samordning på europeisk, nationell, regional och lokal nivå, samt användbarhet. Vi håller därför med om att det måste ske en väsentlig förbättring i dessa avseenden, särskilt i fråga om ungdomsmålgrupperna med sämst utgångsläge, inklusive ungdomar med utvecklings- och funktionsmässiga hinder. Dessa informationstjänster bör innefatta aktivt uppsökande former och engagera ungdomarna själva.

(*) KOM(2001) 681 slutlig.

1.23 Regionkommittén är positiv till de åtgärder som föreslås avseende samordning av de olika informationsinstanserna och ett tätare vertikalt och horisontellt samarbete i Europa, men vi saknar mer konkreta uppgifter om hur detta skall läggas upp.

1.24 I anslutning till informationen till dem med sämst utgångsläge anser kommittén att man bör ta fram forskningsresultat om de faktorer som utgör hinder för missgynnade ungdomar innan man gör ansatser att erbjuda lika möjligheter till information riktad till dessa grupper.

Tillhandahålla information av god kvalitet

1.25 Regionkommittén välkomnar kommissionens förslag om en uppförandekodex för informations- och rådgivningstjänster för ungdomar, med bland annat gemensamma kvalitetskriterier och kvalitetskontrollmekanismer, men menar också att det behövs benchmarking av effekten. Den europeiska dimensionen stärks automatiskt genom arbetet med en gemensam uppförandekodex.

1.26 Kommittén håller med kommissionen om att utbildningen av dem som arbetar med ungdomsinformation måste förbättras. Förståelsen av ungdomsvärlden och dess snabbt skiftande kommunikationskanaler, där ny teknik som mobiltelefoner, SMS och Internet spelar en avgörande roll, bör speciellt ingå i utbildningen av informationspersonal.

Öka ungdomars medverkan i utformningen och spridningen av information

1.27 Regionkommittén ställer sig bakom kommissionens förslag att engagera ungdomsÅ-organisationer och ungdomar i allmänhet i planeringen av strategier för och genomförande av ungdomsinformation. Vi understryker emellertid att det är viktigt att etniska och andra minoriteter inkluderas i processen med avseende på uppläggning, produktion och kommunikation, särskilt i anslutning till målgruppen ungdomar i utsatt läge.

1.28 Det är positivt att kommissionen planerar att genomföra uppföljningen av de gemensamma målsättningarna enligt den öppna samordningsmetoden på ett flexibelt sätt och med respekt för subsidiaritetsprincipen.

1.29 Kommittén begär att de lokala och regionala myndigheternas aktiva roll skall definieras och respekteras i samband med utbytet av erfarenheter och bästa praxis och när de deltar i de planerade regelbundna mötena över nationsgränser.

1.30 Regionkommittén uppmanar också medlemsstaterna att rådfråga de lokala och regionala myndigheterna när de utarbetar nationella rapporter under 2005 om genomförandet av de två prioriteringarna delaktighet och information. På grundval av dessa utarbetar kommissionen en lägesrapport som lämnas till rådet.

Bryssel den 11 februari 2004

Regionkommitténs
ordförande
Peter Straub
